

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів
(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Полтава
2026

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*Присвячено 65-й річниці
Полтавського університету
економіки і торгівлі*

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів**

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

**Полтава
ПУЕТ
2026**

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

A43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Видано відповідно наказу по університету № 11-Н від 28 січня 2026 року.

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного комітету – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор.

Заступник голови організаційного комітету – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу.

Члени організаційного комітету:

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти;

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації;

С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти;

Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання;

Д. С. Семикоз, начальник відділу мультимедійного забезпечення;

М. О. Двірник, голова Студентської ради університету;

С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених;

Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу.

А43 **Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів (м. Полтава, 23 квітня 2026 р.). – Полтава: ПУЕТ, 2026. – 1232 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.**

ISBN 978-966-184-490-1

Збірник містить тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-490-1

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2026

Я. С. Гаркуша

Секторні особливості та стратегічні перспективи
розвитку зовнішньої торгівлі України з ЄС..... 1095

Л. О. Гришко

Динаміка ВВП Німеччини в контексті глобалізації 1098

А. В. Зайка

Візуальний брендинг як фактор підвищення
конкурентоспроможності компаній
у цифровому середовищі..... 1101

А. В. Калина

Геополітична нестабільність у Перській затоці:
ключові виклики для глобальної енергетики 1103

А. V. Kalyna

Regression analysis of financial performance
indicators of the Coca-Cola Company 1105

М. С. Каневський

Еволюція взаємовідносин між США та КНР 1108

О. О. Колбіна

Дослідження стану соціально-трудових
відносин в умовах воєнного положення в країні 1110

В. А. Комаса

Комплаєнс як важливий економічний
інструмент боротьби з корупцією..... 1114

А. О. Корнейко

Економічні напрямки післявоєнного
відновлення промислового потенціалу України 1118

В. А. Лець

Цифровізація та її вплив на інвестування
у перебудову національної економіки України 1122

В. О. Мосієнко

Основні задачі та виклики процесу
європейської інтеграції України 1124

СЕКТОРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄС

Я. С. Гаркуша, студентка спеціальності Міжнародні економічні відносини, група МЕВ МБ 6-41

*Ю. О. Єжелій, викладач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Сучасний розвиток міжнародних економічних відносин України відбувається в умовах поглиблення інтеграції з Європейським Союзом, який виступає ключовим торговельним партнером держави. В умовах воєнних викликів та трансформації глобальних ринків зовнішня торгівля України зазнає суттєвих структурних змін, що зумовлює необхідність комплексного аналізу її галузевих особливостей.

Європейський Союз виступає ключовим торговельним партнером України, на частку якого у 2023–2024 роках припадало понад 50 % зовнішньої торгівлі товарами. Загальний товарообіг між Україною та ЄС у 2024 році досяг близько 60,5 млрд дол. США, що майже вдвічі перевищує показники початкового етапу функціонування Угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі у 2016 році [1]. Структура українського експорту до ЄС залишається переважно сировинно орієнтованою та представлена агропродовольчою продукцією (зернові культури, олійні, харчові жири) і продукцією металургії, тоді як імпорту формується здебільшого за рахунок машинобудівної продукції, енергоносіїв та хімічних товарів [2].

Запровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (DCFTA) з 2016 року сприяло поступовому усуненню тарифних бар'єрів і гармонізації регуляторного середовища з нормами ЄС [3]. Водночас після повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році Європейський Союз додатково запровадив автономні торговельні заходи, зокрема тимчасове скасування мит і квот, а також механізми підтримки експорту української продукції, включаючи так звані «зелені коридори».

Попри позитивну динаміку торговельної інтеграції, функціонування зовнішньоторговельної системи України відбувається в умовах значних структурних та інфраструктурних обмежень. Зокрема, внаслідок воєнних дій суттєво ускладнилася логістика експорту через перевантаження альтернативних маршрутів (залізничних і прикордонних переходів) та часткову втрату доступу до морських портів. Додатковий вплив мають макроекономічні виклики, пов'язані з необхідністю післявоєнного відновлення, обсяг якого оцінюється приблизно у 524 млрд дол. США протягом наступного десятиліття [4], що водночас відкриває можливості для структурної модернізації економіки та поглиблення євроінтеграційних процесів (з огляду на статус країни-кандидата з 2022 року).

У цих умовах актуальним є аналіз галузевих особливостей зовнішньої торгівлі України з ЄС, оскільки ключові сектори економіки демонструють різний рівень адаптації до сучасних викликів і можливостей; їх узагальнення здійснено на основі SWOT-аналізу (табл. 1).

Таблиця 1 – Секторний SWOT-аналіз зовнішньоторговельної взаємодії України та ЄС

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)	Можливості (O)	Загрози (T)
<i>Сільське господарство</i>			
Потужний аграрний потенціал (чорноземи, масштаби виробництва); висока частка на ринку ЄС (зокрема олії та зерно)	Пошкоджена логістика; зниження продуктивності через війну; кліматична нестабільність	Зростання попиту на продовольство в ЄС; інвестиції у переробку, зрощення; розширення доступу до ринку ЄС	Кліматичні ризики; цінова волатильність; протекціонізм ЄС (квоти, обмеження); конкуренція (США, Польща)
<i>Металургія</i>			
Значний виробничий потенціал; вагома частка в експорті	Різке падіння виробництва; пошкодження інфраструктури та енергопостачання	Відновлення експорту через нові логістичні маршрути; попит у ЄС на сталь для відбудови	Світове падіння цін; надвиробництво сталі (Китай); посилення екологічних та антидемпінгових вимог ЄС; конкуренція

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)	Можливості (O)	Загрози (T)
<i>Машинобудування</i>			
Розвинена інженерна база; наявність кваліфікованих кадрів	Скорочення експорту; руйнування виробничих потужностей	Попит на обладнання для відбудови; інтеграція з ЄС (Індустрія 4.0)	Конкуренція з дешевшою продукцією; дефіцит ресурсів; високі логістичні /витрати
<i>ІТ та цифрові послуги</i>			
Лідер експорту послуг; висококваліфіковані кадри; гнучкість (remote work)	Скорочення експорту через війну; мобілізація кадрів; обмеження мобільності	Зростання попиту на ІТ-послуги; підтримка стартапів	Глобальна конкуренція (Індія, В'єтнам); відтік кадрів; кіберризики
<i>Енергетика</i>			
Розвинена інфраструктура; потенціал транзитного хабу для ЄС	Значні руйнування енергосистеми; втрата ресурсів; залежність від імпорту	Збільшення експорту електроенергії до ЄС; розвиток ВДЕ; інтеграція енергоринків	Геополітичні ризики; атаки на інфраструктуру; конкуренція постачальників; енергетична залежність
<i>Хімічна промисловість</i>			
Розвинена виробнича база (добрива, хімія); потенціал переробки	Висока енергоємність; обмежений доступ до окремих ринків	Попит на добрива в ЄС; розвиток «зеленої» хімії; вихід на нові ринки	Конкуренція (Китай); екологічні стандарти ЄС; обмеження сировини

Джерело: складено автором.

Проведений секторний SWOT-аналіз свідчить, що зовнішня торгівля України з ЄС характеризується наявністю суттєвих конкурентних переваг, насамперед у агропродовольчому та ІТ-секторах, а також значного потенціалу відновлення в металургії та машинобудуванні. Водночас ключовими стримуючими чинниками залишаються інфраструктурні обмеження, наслідки воєнних дій, висока сировинна орієнтованість експорту та зростаючі регуляторні вимоги Європейського Союзу.

У стратегічній перспективі розвиток зовнішньої торгівлі України з ЄС має ґрунтуватися на диверсифікації експортної структури, підвищенні рівня переробки продукції, інтеграції

у європейські виробничі ланцюги доданої вартості та адаптації до екологічних і цифрових стандартів ЄС. Важливим напрямом є також модернізація логістичної інфраструктури, розвиток інноваційних секторів економіки та активізація інвестиційної співпраці.

Список використаних інформаційних джерел

1. European Commission. EU trade relationships with Ukraine. 2026. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_trade_with_Ukraine_-_latest_developments.
2. Bulletin of Ukraine – EU trade relations. Ministry of Economy of Ukraine. 2025. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail/6e6fc02e-cabf-4279-a232-65ab1e5ce839?lang=en-GB&title=BulletinOfUkraineEuTradeRelationsCurrentState>.
3. EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Area. Mission of Ukraine to the European Union. 2021. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/en/2633-relations/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>.
4. Support to Ukraine. World bank Group. 2025. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/1f87835919e35a0cc76e9ae4ae300dc1-0080012025/original/WBG-Support-Ukraine-July-2025.pdf>.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Дизайн обкладинки *О. В. Семенко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 71,6.
Зам. № 417/2304.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.